e-ISSN 3060-5059
DOI: 10.67227

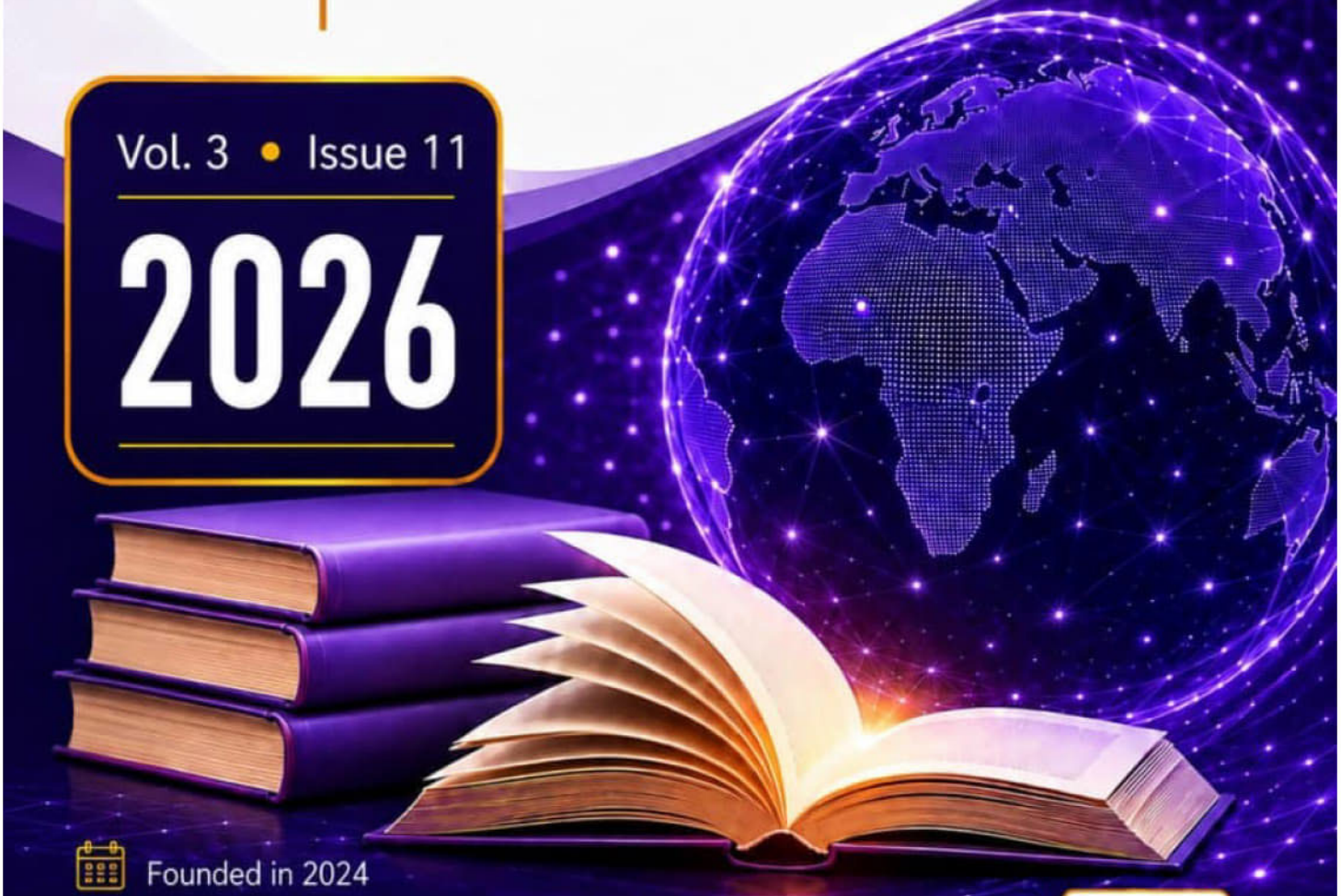
IJTIMOIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 11

2026

Founded in 2024

publishscience.uz | publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

ISSN 3060-5059 (Online)
Article / Original paper https://doi.org/10.67227/gwrnzg89

PEDAGOGIK TA'LIM TIZIMIDA BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARINING LINGVOKULTUROLOGIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI

Sodiqova Iroda Ilxomjon qizi
Tashkent International University, dotsent, (PhD).
e-mail: muhayyo0217@gmail.com **ORCID**: https://orcid.org/

Annotatsiya.
Mazkur maqolada pedagogik ta'lim tizimida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining lingvokulturologik kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari, pedagogik shart-sharoitlari va samarali ta'lim strategiyalari tahlil qilingan. Lingvokulturologik kompetensiyaning kognitiv, kommunikativ-pragmatik, aksiologik, interkulturologik va refleksiv tarkibiy qismlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik asoslangan. Bo'lajak o'qituvchilarning til va madaniyat birligini anglashi, madaniyatlararo muloqot vaziyatlarini tahlil qilishi, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni qiyosiy o'rganishi hamda madaniy mazmunga ega didaktik materiallarni loyihalash qobiliyatlarini rivojlantirish yo'llari yoritilgan. Tadqiqotda kompetensiyaviy, lingvokulturologik, kommunikativ-faoliyatli va refleksiv yondashuvlarni integratsiyalash asosida ta'lim strategiyalarining konseptual tizimi taklif etilgan. Shuningdek, autentik materiallar, madaniyatlararo keyslar, loyihaviy topshiriqlar va raqamli ta'lim resurslaridan foydalanishning metodik imkoniyatlari asoslangan. Tadqiqot natijasida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining lingvokulturologik kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan strategiyalarning mazmuni, ularni amalga oshirish bosqichlari va diagnostik mezonlari nazariy jihatdan ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: pedagogik ta'lim, ingliz tili o'qituvchisi, lingvokulturologik kompetensiya, madaniyatlararo kommunikatsiya, lingvomadaniy tahlil, interkulturologik yondashuv, autentik materiallar, refleksiya, ta'lim strategiyalari, kasbiy kompetentlik.

СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА В СИСТЕМЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Содикова Ирода Илхомжон кизи
Ташкентский международный университет, доцент, (PhD).

Аннотация.
В статье анализируются теоретико-методологические основы, педагогические условия и эффективные образовательные стратегии развития лингвокультурологических компетенций будущих учителей английского языка в системе педагогического образования. Обосновывается взаимосвязь когнитивного, коммуникативно-прагматического, аксиологического, межкультурного и рефлексивного компонентов лингвокультурологической компетенции. Рассматриваются пути развития у будущих педагогов способности осознавать единство языка и культуры, анализировать ситуации межкультурного общения, осуществлять сравнительное изучение национальных и общечеловеческих ценностей, а также проектировать дидактические материалы с культурологическим содержанием. В исследовании предложена концептуальная система образовательных стратегий, основанная на интеграции компетентностного, лингвокультурологического, коммуникативно-деятельностного и рефлексивного подходов. Кроме того, обоснованы методические возможности использования аутентичных материалов, межкультурных кейсов, проектных заданий и цифровых образовательных ресурсов. В результате исследования на теоретическом уровне разработаны содержание стратегий, этапы их реализации и диагностические критерии, направленные на развитие лингвокультурологических компетенций будущих учителей английского языка.

Ключевые слова: педагогическое образование, учитель английского языка, лингвокультурологическая компетенция, межкультурная коммуникация, лингвокультурный анализ, межкультурный подход, аутентичные материалы, рефлексия, образовательные стратегии, профессиональная компетентность.

STRATEGIES FOR DEVELOPING THE LINGUOCULTURAL COMPETENCIES OF PROSPECTIVE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS IN TEACHER EDUCATION

Sodiqova Iroda Ilxomjon qizi
Tashkent International University, Associate Professor, (PhD).

ISSN 3060-5059 (Online)

Abstract.

This article analyzes the theoretical and methodological foundations, pedagogical conditions, and effective educational strategies for developing the linguocultural competencies of prospective English language teachers within the teacher education system. It substantiates the interrelationship among the cognitive, communicative-pragmatic, axiological, intercultural, and reflective components of linguocultural competence. The article examines approaches to developing prospective teachers' abilities to understand the unity of language and culture, analyze intercultural communication situations, comparatively examine national and universal human values, and design culturally relevant didactic materials. The study proposes a conceptual framework of educational strategies based on the integration of competency-based, linguocultural, communicative-activity-based, and reflective approaches. Furthermore, it substantiates the methodological potential of using authentic materials, intercultural case studies, project-based assignments, and digital educational resources. As a result, the content of strategies aimed at developing the linguocultural competencies of prospective English language teachers, the stages of their implementation, and the diagnostic criteria for assessing their development have been theoretically elaborated.

Keywords: teacher education, English language teacher, linguocultural competence, intercultural communication, linguocultural analysis, intercultural approach, authentic materials, reflection, educational strategies, professional competence.

Kirish. Jahon ta'lim makonida kechayotgan integratsiyalashuv jarayonlari, xalqaro akademik mobillikning kengayishi va raqamli kommunikatsiya vositalarining rivojlanishi xorijiy til o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligiga nisbatan yangi talablarni yuzaga keltirmoqda. Bugungi kunda ingliz tilini o'qitish faqat grammatik qoidalar, leksik birliklar va nutqiy ko'nikmalarni o'zlashtirish bilan cheklanmaydi. Tilni ijtimoiy-madaniy muhitda qo'llash, turli madaniyat vakillari bilan samarali muloqot o'rnatish, muloqot jarayonida yuzaga keladigan pragmatik tafovutlarni anglash va madaniy xususiyatlarni hisobga olish ham ta'limning muhim natijalari qatoriga kirmoqda.

Pedagogik ta'lim tizimida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining lingvokulturologik kompetensiyalarini rivojlantirish alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki o'qituvchi tilning strukturaviy xususiyatlarini bilish bilan birga, uning madaniy ma'nolarini tushuntirishi, o'quvchilarda madaniyatlararo muloqot madaniyatini shakllantirishi va xorijiy madaniyat namunalarini milliy qadriyatlar bilan qiyosiy o'rganishga yo'naltirishi lozim. Bunday faoliyat pedagogdan lingvistik bilimlar, madaniy tafakkur, kommunikativ moslashuvchanlik va metodik ijodkorlikning uyg'unligini talab etadi.

M. Bayram tomonidan ishlab chiqilgan madaniyatlararo kommunikativ kompetensiya nazariyasi xorijiy til ta'limida madaniy bilimlar, munosabatlar, talqin qilish va o'zaro ta'sir ko'rsatish ko'nikmalari hamda tanqidiy madaniy ongning ahamiyatini asoslaydi [1]. Ushbu yondashuv bo'lajak ingliz tili o'qituvchisini faqat til vositalaridan foydalanuvchi emas, balki turli madaniy dunyoqarashlar o'rtasida vositachilik qila oladigan pedagog sifatida tayyorlash zarurligini ko'rsatadi.

K. Kramshning til va madaniyat o'rtasidagi munosabatga oid qarashlarida madaniyat til o'qitishning qo'shimcha elementi emas, balki ma'no yaratish jarayonining ajralmas qismi sifatida talqin qilinadi [2]. Bundan kelib chiqadiki, lingvokulturologik kompetensiyani rivojlantirish uchun madaniyatga oid ma'lumotlarni alohida mavzu sifatida taqdim etish yetarli emas. Madaniy mazmun til o'rgatishning leksik, grammatik, kommunikativ va metodik tarkibiy qismlariga izchil kiritilishi zarur.

Amaldagi pedagogik tayyorgarlikda madaniy ma'lumotlarni o'zlashtirish bilan ulardan kasbiy faoliyatda foydalanish o'rtasida muayyan ziddiyatlar kuzatilishi mumkin. Talaba ingliz tilida so'zlashuvchi mamlakatlarning an'analari va ijtimoiy hayoti haqida ma'lumotga ega bo'lgani holda, madaniy jihatdan murakkab muloqot vaziyatini tahlil qilishda yoki o'quvchilar uchun tegishli didaktik topshiriq ishlab chiqishda qiynalishi ehtimoldan xoli emas. Shu sababli lingvokulturologik tayyorgarlikni deklarativ bilimdan amaliy pedagogik kompetensiya darajasiga olib chiquvchi strategiyalarni ilmiy asoslash dolzarb vazifa hisoblanadi.

Tadqiqotning maqsadi pedagogik ta'lim tizimida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining lingvokulturologik kompetensiyalarini rivojlantirish strategiyalarini nazariy jihatdan asoslash, ularning didaktik imkoniyatlarini aniqlash va kasbiy tayyorgarlik jarayoniga integratsiyalashning metodik mexanizmlarini ishlab chiqishdan iborat.

Tadqiqot nazariy-metodik xususiyatga ega bo'lib, unda xorijiy tillarni o'qitish nazariyasi, lingvokulturologiya, madaniyatlararo kommunikatsiya va pedagogik kompetentlikka oid ilmiy manbalar tahlili asosiy metodologik asos sifatida belgilandi. Ilmiy adabiyotlarni qiyosiy o'rganish, nazariy umumlashtirish, pedagogik modellashtirish, didaktik loyihalash va diagnostik mezonlarni konseptual ishlab chiqish usullaridan foydalanildi.

Metodologik yondashuvning asosini til va madaniyat birligi tamoyili tashkil etadi. Mazkur tamoyilga ko'ra, lingvistik birliklar ularning ijtimoiy qo'llanilish sharoiti, madaniy konnotatsiyalari, pragmatik vazifalari va muloqot ishtirokchilarining qadriyatlar tizimi bilan bog'liq holda o'rganiladi. Kompetensiyaviy yondashuv talabalar o'zlashtirgan bilimlarni real pedagogik vaziyatlarda tatbiq etish qobiliyatiga ustuvorlik beradi. Kommunikativ-faoliyatli yondashuv esa madaniyatlararo mazmunga ega vazifalarni muloqot, hamkorlik, muammoni hal qilish va mustaqil qaror qabul qilish faoliyatlari orqali bajarishni nazarda tutadi.

A. Liddikoat va A. Skarinoning madaniyatlararo til ta'limiga oid tadqiqotlarida o'rganuvchining ma'noni talqin

ISSN 3060-5059 (Online)

qiluvchi va yaratuvchi subyekt sifatidagi faolligi ta'kidlangan [3]. Shu asosda til o'rganish jarayonida madaniy hodisalarni faqat tasvirlash emas, balki ularni qiyoslash, sharhlash va shaxsiy tajriba bilan bog'lash muhim metodik shart sifatida qabul qilindi.

D. Dirdorffning madaniyatlararo kompetensiyani baholashga oid tadqiqoti mazkur kompetensiyani aniqlashda sifat va miqdor metodlaridan birgalikda foydalanish zarurligini ko'rsatadi [4]. Shu munosabat bilan bo'lajak o'qituvchilarning lingvokulturologik tayyorgarligini baholash uchun madaniy vaziyatlar tahlili, kommunikativ topshiriqlar, pedagogik portfolio, ekspert baholash va refleksiv yozuvlardan foydalanish imkoniyatlari nazariy jihatdan ko'rib chiqildi.

Tadqiqot doirasida strategiyalarning maqsadli, mazmuniy, jarayonli va natijaviy komponentlari o'rtasidagi aloqadorlik aniqlandi. Bunda ta'lim strategiyalarining samaradorligi haqidagi mulohazalar mavjud nazariy yondashuvlar va didaktik tahlilga asoslanadi. Maxsus tajriba-sinov ishlari o'tkazilmagani sababli maqolada statistik jihatdan tasdiqlangan eksperimental natijalar keltirilmaydi.

Ilmiy manbalarning qiyosiy tahlili lingvokulturologik kompetensiyani bo'lajak ingliz tili o'qituvchisining til, madaniyat va pedagogik faoliyatga oid bilimlarini o'zaro birlashtiruvchi integrativ kasbiy sifat sifatida talqin qilish imkonini beradi. Mazkur kompetensiya ingliz tilining madaniy mazmunga ega birliklarini anglash, ularning kommunikativ vazifalarini sharhlash, turli ijtimoiy vaziyatlarda nutqiy munosabatlarni muvofiqlashtirish va ushbu jarayonlarni ta'limiy maqsadlarga yo'naltirish qobiliyatini qamrab oladi. Lingvokulturologik kompetensiyaning kognitiv komponenti til va madaniyat munosabatlariga oid nazariy bilimlarni, lingvomadaniy birliklarning semantik xususiyatlarini hamda milliy-madaniy konseptlarni anglashni ifodalaydi. Ingliz tilidagi idiomalar, maqollar, murojaat shakllari, nutqiy etiket birliklari va ijtimoiy-madaniy realiyalarni o'rganish mazkur komponentning asosiy mazmunini tashkil etadi. Bunda madaniy ma'lumotni mexanik yodlashdan ko'ra, uning muayyan nutqiy vaziyatda qanday ma'no kasb etishini tahlil qilish ustuvor ahamiyatga ega. Kommunikativ-pragmatik komponent madaniyatlararo muloqotda til birliklarini ijtimoiy me'yorlar va muloqot maqsadlariga muvofiq qo'llash bilan bog'liq. Masalan, ingliz tilidagi "Could you possibly help me?" ifodasini o'rganishda uning grammatik tuzilishini bilishning o'zi yetarli emas. Talaba mazkur ifodaning xushmuomalalik, bilvosita iltimos va ijtimoiy masofani saqlash kabi pragmatik xususiyatlarini ham tushunishi kerak. Bu bilimlarni kelgusida maktab o'quvchilariga tushuntirish qobiliyati kompetensiyaning pedagogik ahamiyatini belgilaydi. Aksiologik komponent turli madaniyatlarga nisbatan hurmat, madaniy xilma-xillikni anglash, stereotiplarga tanqidiy munosabatda bo'lish va milliy qadriyatlarni madaniyatlararo muloqot sharoitida munosib ifodalash bilan tavsiflanadi. Bo'lajak ingliz tili o'qituvchisi madaniy tafovutlarni qarama-qarshilik manbai sifatida emas, balki ijtimoiy tajribaning xilma-xil ko'rinishlari sifatida talqin qilishga tayyor bo'lishi lozim. Bunda madaniy xususiyatlarni umumlashtirish bilan muayyan shaxsning individual qarashlarini bir-biridan farqlash muhimdir.

Refleksiv komponent talabaning shaxsiy madaniy tasavvurlarini qayta ko'rib chiqishi, muloqot jarayonidagi xatolar sabablarini aniqlashi va o'z pedagogik qarorlarini baholashi orqali namoyon bo'ladi. Mazkur komponent bo'lajak o'qituvchining madaniy jihatdan sezgir ta'lim muhitini yaratishi uchun zarur. Chunki pedagog o'z qarashlaridagi cheklanishlarni anglamasdan turib, o'quvchilarda ochiq va tanqidiy madaniy tafakkurni shakllantirishi qiyin.

Tahlil asosida lingvokulturologik kompetensiyani rivojlantirishning muhim strategiyasi sifatida kontekstual-semantik o'qitish ajratildi. Ushbu strategiyada leksik va frazeologik birliklar madaniy vaziyatlar, autentik matnlar hamda kommunikativ maqsadlar bilan bog'liq holda o'zlashtiriladi. Masalan, "privacy", "hospitality", "individualism" va "community" kabi tushunchalarni o'rganishda ularning lug'aviy ma'nolari bilan cheklanmasdan, turli ijtimoiy muhitlarda qo'llanilishi va madaniy talqinlarini qiyosiy tahlil qilish mumkin.

Madaniyatlararo keys-tahlil strategiyasi bo'lajak o'qituvchilarning muammoli muloqot vaziyatlarini sharhlash va pedagogik qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishga yo'naltiriladi. Masalan, ingliz tilidagi muloqotda bilvosita rad etish, tanqid bildirish yoki shaxsiy fikrni himoya qilish bilan bog'liq vaziyatlar tahlil qilinadi. Talabalar mazkur vaziyatlardagi tushunmovchilik sabablarini aniqlaydi, ishtirokchilarning ehtimoliy madaniy tasavvurlarini izohlaydi va muloqotni davom ettirishning maqbul variantlarini ishlab chiqadi. Autentik materiallar bilan ishlash strategiyasi tilni tabiiy kommunikativ muhitda o'rganish imkoniyatini kengaytiradi. Badiiy matnlar, intervyular, ommaviy axborot vositalari materiallari, podkastlar va ijtimoiy kommunikatsiya namunalari talabalarni tilning turli uslubiy va madaniy ko'rinishlari bilan tanishtiradi. Biroq autentik materialni tanlashda uning lingvistik murakkabligi, madaniy mazmuni, yosh xususiyatlariga muvofiqligi va pedagogik maqsadga xizmat qilishi hisobga olinishi zarur. Loyihaviy-tadqiqot strategiyasi talabalarning lingvokulturologik bilimlarini mustaqil faoliyatga tatbiq etish imkoniyatini ta'minlaydi. Masalan, "Ingliz va o'zbek tillarida xushmuomalalik strategiyalari" mavzusidagi loyihada talabalar nutqiy vaziyatlarni tanlaydi, til materiallarini to'playdi, pragmatik xususiyatlarni qiyoslaydi va natijalar asosida o'quv mashg'uloti uchun didaktik resurs ishlab chiqadi. Bunday vazifa lingvistik tahlil bilan metodik loyihalashni birlashtiradi.

Raqamli ta'lim vositalari mazkur strategiyalarni amalga oshirishda qo'shimcha imkoniyatlar yaratadi. Elektron korpuslar, multimediali materiallar, virtual muloqot maydonlari va hamkorlik platformalari orqali talabalar madaniy mazmunga ega til birliklarining qo'llanilishini kuzatishi mumkin. Ayniqsa, bir xil kommunikativ maqsadning turli ijtimoiy vaziyatlarda qanday ifodalanishini qiyoslashda korpusga asoslangan tahlil samarali metodik imkoniyatga ega. Raqamli resurslardan foydalanish esa mustaqil maqsad emas, balki mazmunli lingvomadaniy faoliyatni tashkil etish vositasi sifatida qaralishi kerak.

Tahlil natijasida strategiyalarni amalga oshirishning bosqichli mexanizmi nazariy jihatdan shakllantirildi. Dastlab talabalarning madaniy tasavvurlari va lingvistik tayyorgarligi aniqlanadi, keyin madaniy mazmunga ega muammoli vazifalar asosida tahliliy faoliyat tashkil etiladi. Keyingi jarayonda talabalar qiyosiy tadqiqotlar va kommunikativ mashqlar orqali olingan bilimlarni amaliyotga tatbiq etadi. Yakuniy bosqichda esa pedagogik mahsulot, refleksiv hisobot

va kommunikativ natijalar baholanadi. Lingvokulturologik kompetensiyani baholashda madaniy bilimlarning to‘g‘riligi, nutqiy vaziyatni talqin qilish aniqligi, madaniy tafovutlarga nisbatan munosabat, mustaqil qaror qabul qilish va didaktik materiallarni loyihalash sifati asosiy diagnostik ko‘rsatkichlar sifatida belgilanishi mumkin. Bunda test topshiriqlari bilimlarning muayyan qismini aniqlashga xizmat qilsa, kommunikativ keyslar va pedagogik portfolio kompetensiyaning amaliy namoyon bo‘lishini baholash imkonini beradi.

Yevropa Kengashining tillarni o‘rganish, o‘qitish va baholash bo‘yicha umumyevropa kompetensiyalar tizimiga qo‘shimcha jildida ko‘p tilli va ko‘p madaniyatli kompetensiyalar, mediatsiya hamda onlayn muloqotga oid deskriptorlar taqdim etilgan [5]. Ushbu konseptual asos bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining madaniyatlararo faoliyatini baholashda foydali bo‘lsa-da, kasbiy-pedagogik kompetensiyani to‘liq o‘lchash uchun maxsus vazifalar va mezonlar bilan to‘ldirilishi lozim.Shunday qilib, nazariy tahlil natijasida lingvokulturologik kompetensiyani rivojlantirishning kontekstual-semantik, qiyosiy-tahliliy, kommunikativ-vaziyatli, loyihaviy-tadqiqot va refleksiv yo‘nalishlarini o‘zaro integratsiyalash zarurligi asoslandi. Ushbu yo‘nalishlar talabalarning madaniy bilimlarini kasbiy-pedagogik faoliyatda qo‘llashga yo‘naltirilgan yaxlit metodik tizim sifatida taklif etildi. Tadqiqot doirasida ishlab chiqilgan strategiyalar bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining lingvokulturologik tayyorgarligini faqat ma’lumotlarni o‘zlashtirish jarayoni sifatida emas, balki madaniy ma’nolarni anglash va ularni pedagogik faoliyatda qayta talqin qilish jarayoni sifatida tashkil etish zarurligini ko‘rsatadi. Ushbu yondashuvda talaba tayyor madaniy xulosalarni qabul qiluvchi subyektdan mustaqil tahlil qiladigan, turli nuqtayi nazarlarni qiyoslaydigan va o‘z xulosalarini dalillaydigan bo‘lajak pedagogga aylanishi nazarda tutiladi. Madaniyatlararo ta’limning muhim muammolaridan biri madaniy stereotiplarning shakllanish ehtimoli bilan bog‘liq. Ayrim o‘quv materiallarida muayyan millat vakillarining nutqiy xulq-atvori o‘zgarmas xususiyat sifatida tasvirlanishi mumkin. Bunday yondashuv madaniy xilma-xillikning ichki murakkabligini yetarlicha hisobga olmaydi. Shu sababli autentik manbalar bilan ishlashda madaniy hodisalarni ijtimoiy kontekst, individual tajriba va muloqot maqsadlari asosida tahlil qilish maqsadga muvofiqdir.

M. Bayramning madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyaga oid nazariy qarashlari bilan A. Liddikoat va A. Skarinoning interkulturologik ta’lim tamoyillarini qiyoslash til ta’limida madaniy bilimlar, munosabatlar, kommunikativ harakat va refleksiyaning bir-birini to‘ldirishini ko‘rsatadi [1; 3]. Biroq mazkur nazariyalarni pedagogik ta’limga tatbiq etishda bo‘lajak o‘qituvchining didaktik material yaratish va o‘quvchilar faoliyatini boshqarish qobiliyatini alohida hisobga olish talab etiladi.

Taklif etilayotgan strategiyalar tizimining amaliy imkoniyatlari ta’lim dasturlari, professor-o‘qituvchilarning metodik tayyorgarligi va mavjud resurslar bilan bog‘liq. Lingvokulturologik mazmunni faqat bitta maxsus fan doirasida o‘rganish uning kasbiy ta’sirini cheklashi mumkin. Shuning uchun til amaliyoti, leksikologiya, stilistika, mamlakatshunoslik, til o‘qitish metodikasi va pedagogik amaliyot o‘rtasida mazmuniy uzviylikni ta’minlash muhim hisoblanadi.Mazkur tadqiqotning asosiy cheklovi taklif etilgan strategiyalar tizimi hozircha nazariy-metodik tahlil asosida shakllantirilganligi bilan izohlanadi. Uning pedagogik samaradorligini aniqlash uchun bo‘lajak o‘qituvchilarning boshlang‘ich tayyorgarligini baholash, maxsus mashg‘ulotlarni tashkil etish va yakuniy natijalarni qiyosiy tahlil qilish zarur. Shu bilan birga, baholash vositalarining ishonchliligi va madaniy kontekstga muvofiqligi ham alohida tekshirilishi lozim.Pedagogik ta’lim tizimida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining lingvokulturologik kompetensiyalarini rivojlantirish ularning kasbiy-pedagogik tayyorgarligini takomillashtirishning muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur kompetensiya lingvistik bilimlar, madaniy tasavvurlar, kommunikativ-pragmatik ko‘nikmalar, qadriyatli munosabat va refleksiv faoliyatning o‘zaro uyg‘unligi asosida shakllanadi.Tadqiqotda kontekstual-semantik o‘qitish, qiyosiy-lingvokulturologik tahlil, madaniyatlararo keyslar, autentik materiallar bilan ishlash, loyihaviy-tadqiqot faoliyati va raqamli resurslardan foydalanishni birlashtiruvchi strategiyalar tizimi nazariy jihatdan asoslandi. Ushbu strategiyalar talabalarning madaniy mazmunga ega til birliklarini anglashi, turli kommunikativ vaziyatlarni tahlil qilishi va egallangan bilimlarni pedagogik vazifalarni hal etishda qo‘llashiga yo‘naltirilgan.Lingvokulturologik kompetensiyani rivojlantirishda ta’lim mazmuni, metodlari, mustaqil faoliyat va baholash vositalarining o‘zaro muvofiqligini ta’minlash muhimligi aniqlandi. Bo‘lajak o‘qituvchilarning madaniyatlararo muloqotga tayyorgarligini baholashda nazariy bilimlar bilan birga kommunikativ qarorlarni asoslash, didaktik materiallarni loyihalash va shaxsiy madaniy qarashlarni tanqidiy tahlil qilish qobiliyatlarini hisobga olish tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence: Revisited. – 2nd ed. – Bristol: Multilingual Matters, 2021. – DOI: https://doi.org/10.2307/jj.22730614.
2. Kramsch C. Context and Culture in Language Teaching. – Oxford: Oxford University Press, 1993. – 303 p. – ISBN 978-0-19-437187-2.
3. Liddicoat A. J., Scarino A. Intercultural Language Teaching and Learning. – Chichester: Wiley-Blackwell, 2013. – 208 p. – DOI: https://doi.org/10.1002/9781118482070.
4. Deardorff D. K. Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization // Journal of Studies in International Education. – 2006. – Vol. 10, № 3. – P. 241–266. – DOI: https://doi.org/10.1177/1028315306287002.
5. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion Volume. – Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. – 280 p. – ISBN 978-92-871-8621-8.